

отримати реакцію оточуючих (інших студентів і викладача) на свої дії. При цьому потрібно розуміти, що можливо різне рішення проблеми. Тому викладач повинен допомогти студентам міркувати та сперечатися, а не нав'язувати їм свою думку. Студенти мають розуміти із самого початку, що ризик прийняття рішень належить саме їм, викладач тільки пояснює наслідки прийняття необдуманих рішень.

Слід також зазначити інше трактування кейс-методу, дане професором Р. Мерри з Гарварда: «Під кейс-методом я розумію вивчення предмета студентами шляхом розгляду великої кількості кейсів у певних комбінаціях. Таке навчання розвиває у студентів розуміння і здатність мислити мовою проблем, з якими зустрічається керівник». Метод кейсів сприяє розвитку вміння аналізувати ситуацію, оцінювати альтернативи, вибирати оптимальний варіант рішення. Якщо протягом навчального циклу такий підхід застосовується багаторазово, то у студентів розвиваються стійкі навички розв'язання практичних задач.

Однак використання кейс-методу в такому обсязі, як, наприклад, у США (де 75 % навчального матеріалу подається шляхом аналізу ситуацій), в нашій системі навчання неможливо у зв'язку з необхідністю корекції навчальних програм і педагогічного навантаження. Тому кейс-метод використовується, поки що, за окремими темами курсів. Він завойовує позитивне ставлення з боку студентів, які вбачають в ньому гру, що забезпечує освоєння теоретичних положень і оволодіння практичними навичками використання матеріалу. Не менш важливо і те, що аналіз ситуацій досить сильно впливає на професіоналізацію студентів, сприяє їхньому зростанню, формує інтерес і позитивну мотивацію стосовно навчання.

Література

1. *Кларин М. А.* Інновації в обученіи: Метафоры и модели: Анализ зарубежного опыта. — М.: Наука, 1997. — 223 с.
2. *Technigs with cases.* James A. Errskine, Michiel R. Leenders, Louise A. Mauffette Leenders School of Business Administration, The University of Western Ontario London, Canada, 1981. — 305 с.

О. М. Поплавська, канд. екон. наук,
ст. викл. кафедри управління персоналом

МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕРГОНОМІКА»

Викладання вибіркової дисципліни вимагає від викладача більшої мобільності при виборі як методів навчання, так і систем контролю та оцінювання успішності навчання студентів, оскільки остання може бути вагомим мотивом успішного засвоєння учебного матеріалу.

Дисципліна «Ергономіка» викладається студентам другого року навчання, що, в свою чергу, вимагає від викладача формалізації та спрощення деякої інформації й зміни акцентів при виборі критеріїв оцінювання знань.

Враховуючи вищезазначені особливості дисципліни, методика контролю навчання студентів залежить від передбаченого програмою розмежування (поділу) матеріалу курсу на два блоки: теоретичний і практичний. Вважаю, що саме поділ матеріалу дисципліни на такі два блоки дозволяє більш чітко і об'єктивно визначити методи контролю і оцінювання успішності навчання студентів.

Вивчення теоретичного блоку логічно завершується написанням модульного завдання, яке містить питання, що дозволяють визначити рівень засвоєння теоретичних знань, а також вміння використовувати набуті знання для вирішення практичних завдань. Оцінюється модульне завдання за такими критеріями: правильність і повнота відповіді; адекватність використання теоретичних знань при вирішенні поставленої практичної задачі; обґрунтованість відповіді. Сумарно оцінка за виконання модульного завдання складає 30 % загальної оцінки, яку отримує студент наприкінці вивчення дисципліни. Оцінити рівень засвоєння знань, набутих навичок і умінь практичного блоку можна шляхом перевірки виконання студентами самостійної роботи та використання активних методів навчання протягом семестру. Оцінюючи результати роботи краще обирати наступні критерії оцінки: рівень ділової активності студента в групі, взаємодія з колегами по групі, творчість, обґрунтованість і логічність доповідей або презентацій, рівень використання теоретичних знань і т. ін. Загальна оцінка має бути позитивною («добре», «відмінно»). За умов, коли відповідь містила грубі помилки варто не оцінювати таку роботу. При цьому обов'язково викладач має провести аналіз помилок. Поточна успішність студентів сумарно складає до 30 % загальної оцінки, яку отримують студенти наприкінці вивчення дисципліни. Щодо самостійної роботи, яку

виконують студенти, то вона являє собою комплексне завдання, яке дозволяє оцінити цілісність і повноту знань, отриманих студентом протягом семестру, а також, оскільки передбачається презентація самостійної роботи, вміння переконливо доводити свою думку, захищати власне рішення (погляди) перед аудиторією. Критеріями оцінки якості самостійної роботи варто обрати: комплексність дослідження системи «людина — машина — середовище»; обґрунтованість пропозицій; раціональність; доцільності її вдосконалення; дотримання ергономічних стандартів, вимог і обмежень; творчий підхід при вирішенні завдань, рівень набутих практичних навичок, тощо. Самостійна робота має найбільшу питому вагу (40 %) в загальній оцінці успішності навчання студента, яку він отримує наприкінці вивчення дисципліни.

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо: вибір методів контролю, системи оцінювання успішності навчання студентів залежить від завдань дисципліни та методів навчання, які використовує викладач в процесі роботи; при виборі критеріїв оцінювання успішності навчання перевагу необхідно надати таким, що характеризуватимуть конкурентноздатність майбутнього спеціаліста.

В. З. Потій, канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів підприємств

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Ринкові перетворювання, реформування економіки потребують підготовки нової якості фахівців до роботи в ринкових умовах, враховуючи, що в останні роки зростає кількість студентів заочної форми навчання, а життя потребує підвищення якості фахівців, доцільно змінити організацію контролю знань з дисципліни «Фінанси підприємств».

Ці зміни стосуються введення контролю знань студентів за двома рівнями: поточний і підсумковий, тобто організацію контролю знань студентів бакалаврського рівня як очної та вечірньої, так і заочної форм навчання здійснювати за єдиними правилами.

В наступному семестрі поточний контроль студентів заочної форми навчання з дисципліни «Фінанси підприємств» буде здійснюватись шляхом виконання кожним студентом індивідуального завдання. Виконання індивідуального завдання орієнтоване на пе-